

Louis-Ferdinand Céline

Autor: Karel Veliký

Manželka: „Neuvědomuješ si, že tě to může stát krk?“

Céline: „A copak ty nevidíš, že ve válce za Židy všichni pochcípají?“

Manželka: „Ale ty to odneseš jako první!“

Céline: „Tak ať! Aspoň jsem hnul prstem.“

Bagatelles pour un massacre: „Žid se skládá z 85 % z drzosti a z 15 % nicoty.“

„Maličkosti“ vyšly v prosinci 1937 v nákladu něco přes dvacet tisíc výtisků. S reedicí a dotisky se do čtyřiačtyřicátého prodalo celkem pětasedmdesát tisíc exemplářů (jiné zdroje uvádějí náklad podstatně vyšší, i 300 tisíc!). Na rozdíl od většiny dalších Célinových textů, pracně vznikajících, přepisovaných a puntičkářsky cizelovaných, není hlavně u prvního z Prokletých spontánnost vodopádů a živelnost větných bystřin tak uměl(eck)á. Autor je prý vychrlil za méně než měsíc a zkrátka byly i vytištěny. Námětem je rozklad Francie, lehkovážnost, sprostota, hloupost a prodejnost těch ovládaných i ovládajících, zkrátka (demokraticky) emancipovaného davu, tráveného navíc ještě stále vlivnějšími židovskými klikami. Národní organismus, jehož vazivo povolilo a povoluje, je podle doktora Céline rozložen a zasažen snětí natolik, že sám se již vyléčit nedokáže: příznaky jsou endemické, biologické, dědičné.

Že Francie vymírá, nejen následkem milionových válečných ztrát, ale také změnou způsobu života (poměštění, rozvody, potraty atd.), že pokles porodnosti vyrovnává přistěhovalectví (do jednatřicátého oficiálně přes tři miliony lidí, z toho 30% Italů, 20% Poláků – odtud Célinovy časté protislovanské výpady – dále Belgičané, Švýcaři, Rusové, pak první Arabové ze severní Afriky a samozřejmě Židé), kdežto spotřeba alkoholu se od roku 1919 zvýšila čtyřnásobně, to ukazovaly statistiky. Avšak Céline, praktický lékař se zkušeností hygienika ve službě Společnosti národů a „patentovaného“ farmaceuta, její suchá čísla z kropil takovým přívalem emocí, že jej neunesli – nesnesli – ani mnozí kritici režimu. Neudiví tedy, když někdejší „imoralista“ Gide, sám salonardy ostře kritizovaný za svůj *Návrat ze Sovětského svazu* (1936), tvrdí, že knihu „nelze brát vážněji než Quijotovo tažení pro nebesům“. Z tohoto pohledu pak konstatuje, že Céline nepopisuje skutečnost, nýbrž halucinaci! Hraje si, prý, což je u génia v pořádku. Avšak kdyby svou přeludnou kritiku společenské situace myslel vážně, Gide by mu neprominul, že „s takovým cynismem a lehkomyšlností rozněcuje vášně z nejbanálnějších“. Neboli spravedlivý hněv nad rozněčováním nejnižších pudů gójského davu „spektáklem“ v průmyslové kvantitě *monsieur* Gide nevnímá, nevidí, zato jeden vážně braný protizidovský svazeček by měl za „nejnevkusnější hnutí mysli“ – to je

podnes vzor uvažování každého slušného člověka.

Vedle Židů Céline se stejnou razancí pranýřuje zblblé či přímo zvrhlé „árijské mamlasy a ťulpasy“, včetně jejich velebení sovětského režimu, jehož žitá skutečnost živě zpochybňuje základní marxistické – egalitářské (rovnostářské) – předpoklady: také v Sovětském svazu se totiž společnost přirozeně zase dělí na ty, kdo rozkazují a ty, kdo poslouchají. Ti druzí sice už nedrží na panstvo, nýbrž pro stát, nadále však žijí nuzně, ne-li přímo bídě, kdežto za psacími stoly se to prý jen hemží vypasenými funkcionáři.

Škola mrtvol: „Rasy jsou ubíjeny diskusemi.“

„Škola“ vyšla v listopadu 1938 v prvním nákladu dvacet pět tisíc výtisků.

Jestliže se Céline protisovětskou „Vinou“ odcizil komunistům a „Maličkostmi“ přiblížil k nacionalům nejrůznějších frakcí, pak „Škola mrtvol“ toto sblížení zase zarazila. Byla totiž příliš radikální i pro fašisty ze Všudybyla (list *Je suis partout*). Vždyť vášnivě prosazuje naprosté politické, vojenské a hospodářské spojenectví s Říší, která Československu, věrnému vazalu Francie, právě odňala pořádný kus sudetského území. Lucien Rebatet ve svém vzpomínkovém článku „D'un Céline l'autre“ přiznává, že něčemu takovému tehdy redakce nemohla a nechtěla veřejně přitakat, a tak se – pokrytecky – rozhodli, že knihu přijmou vlažně, přestože sám Rebatet dodává, že nad ní sám nejednou zavýskl radostí. Recenze tak autorovi vytkla, že se opakuje, jednou již řečené rozmělnuje a hlavně, že po célinovsku (zábavně i rozhořčeně) přehání a zveličuje, zároveň se však jakoby dokládá všemožnými zdroji i čísly, což nejde dohromady a protivníkům tím jen poskytuje protiargumenty.

Podle Célinea může prohnitou rozpadající se Francii zkrátka zachránit už jen jedna země a jeden člověk – nacionálněsocialistické Německo a říšský kancléř Adolf Hitler. To sice ještě před Célinem rozpoznal už Alphonse de Châteaubriant, ten však ve svém *La Gerbe des Forces* (Svazek sil) ze sedmatřicátého roku ještě nevyzýval k bezvýhradné Spolupráci. Brasillach, Bonnard aj. samo sebou pro sblížení evropských fašismů, včetně NS, plédovali, avšak bez ohrožení národní suverenity. Ani Drieu, jak ukazuje slavná „baleárská pasáž“ z jeho *Gillese* nešel tehdy ve svém evropeismu tak daleko. Céline je proto prvním, opravdu vizionářským a upřímným evropským kolaboracionistou, ostatní ho veřejně budou následovat až v měsících po kapitulaci Francie v červnu 1940. Spojenectví s Německem by předně zabránilo válce, do které Francii ženou Židi a nacionalisti jim to ještě žerou:

... pokorně koktám před obrovitým bakchanálem antifašistickým, jaké se rozpoutalo v Americe, jak je rozpoutala americko-židovská bojovná propaganda. Jaká šílená touha, aby nás viděli co nejdříve v zákopech. Jsme nadějí demokratických křížáckých tažení! 48 států nám přeje štěstí a odvahu...

Jde o naši smrt, o smrt nás Evropanů, Francie a Německa. Všechn tento propagační balast, sršící všemi hromy a blesky židovské propagandy, přichází jistě velmi draho... na americkém jarmarku je pouť dokonale ohlušující, plna zázraků, totálně antinacisticky, antifrancovsky, antijaponsky, antimussolinovsky nenávistná, přetopená k vybuchnutí. Vše, co není

demokratické, to znamená stoprocentně židovské, je ukrutně zatraceno. Rádio, Film, Divadlo, Časopisy, Deníky (25 stran) s falešnými telegramy, vše přispívá, přidává se, zesiluje se, chrlí, srší, přitahuje, vulkanizuje velmi netrpělivě nejjedovatější poselství: „Smrt nepřátelům Židů!“

A proti tomuto obrovskému, miliardami napájenému aparátu k nahánění gójů na vzájemná jatka ve jménu „nejlíp znegroizované, zežidovštělé, petrolejářské spekulativně zbankovnílé, každého okrádající Demokracie“, staví se sám samojediný Céline, když krajany svou báječnou vyřídilkou nabádá:

Umělé nenávisti, jež jsou mezi námi a Němci, jsou připravovány, ožiovány, udržovány, šířeny Smlouvami a Lóżemi, novinami, radiem, vším v židovských službách. To se může vyřídit za 48 hodin. To není nic neodčinitelného. Člověk potřebuje k žití i nenávist, dobře! Je to nevyhnutelné, vyložené, je to přirozené. Ale ať ji mají proti Židům tuto nenávist, a ne proti Němcům. To by byla zdravá, spásná, ochranná, prozřetelná nenávist tak jako proti řádící spále, šíření se cholery, proti krysám, roznášejším mor.

Nenávist proti Němcům, to je nenávist k přirozenosti. Je to zvrácenost. Je o nás jed a smrtelný. Je nám vstřikován každý den v stále tragičtějších dávkách.

Vždyť:

Francie je latinská jen náhodou, z dopuštění, porážkami, ve skutečnosti je keltská, ze tří čtvrtin germánská. Latinismus se velmi líbí zednářským Jihoameričanům. Latinismus je blízko Řecka. Řecko to už je Východ. Východ to už je Lože. Lože je už Židovská. Žid to je už něco z negra. A tak se staň.

To je „začernování bělocha latinským přesvědčením, zednářským promišováním“. Kdežto původní:

Francie je árijská, naprosto nežidovská, naprosto nečernoooká. Vážná část Francie, protiřečnická, to byla vždycky ona část keltická a germánská. Část, která se dává zabíjet, část, která vyrábí, část, která pracuje, část, která platí a platí je keltská a germánská.

A spojení s Říší by tuto část zachránilo před Židy, předními hybateli národního rozkladu:

Bud' říci vše, nebo mlčet. Franko-německý spolek. Franko-německá dohoda. Franko-německá armáda.

Jen armáda tvoří dohody, pevné dohody. Bez franko-německé armády zůstaly by dohody platonickými, akademickými, nestálými, vystavenými rozmarům. Dost jatek! Napřed franko-německá armáda! Ostatní už přijde samo. Itálie a Španělsko se přirozeně připojí ke Konfederaci.

Konfederace Evropských Árijských Států.

Výkonná moc: franko-německá armáda.

Franko-německé spojenectví na život a na smrt.

Potom, a jen potom bude učiněna přítrž tisícileté židovské zábavě, nevyčerpatelnému humanitářskému křížáctví, neúnavnému, tak zvaně osvobozeneckému, humanitářskému, spásitelnému, vykupujícímu řeznictví. A konec Rýnu jako společnému hrobu.

Krátce, otázka před kterou stojíme, je tato, a je jednoduchá: Zůstaneme otroky Židů nebo se staneme opět Germány? Vyberte si.

Co můžeme ztratit ve franko-německém spojenectví? Židy. To je katastrofa, která se dá snést.

V roce 1938 nebyli mnozí obmezení nacionalisté, zejména ti zásadně protiněmečtí, zato procírkevní a protirasističtí, ještě s to tuto výzvu přijmout (k tomu *nutně* viz A. Romualdi, *Kultura pro Evropu*, Praha 2015). Jean Azéma, jeden z členů Brasillachova „gangu“, k tomu po válce, už v Argentině, napsal:

V politice i v soukromém životě existuje hierarchie možností a každý je nucen si vybrat. To je obzvláště těžké, když je surová doba. Kdybych vzal za příklad svého otce, který byl maurasiánským estétem, jeho nacionalismus mu zabránil, aby kolaboroval, jenže tak nebyl věrný své vlastní hierarchii hodnot. Nebyl konzistentní.

Po čtyřicátém roce však zejména mladí dokázali tato obmezení překročit a v roce 1944 již Evropu bránili se zbraní v ruce v jednotkách, jež se měly stát zárodkem té „evropské armády“, kterou ve *Škole mrtvol* Céline tak žádá (k tomu viz Ch. de La Mazière, *Dobrovolníkem v SS divizi Charlemagne*, Elka Press, 2009, nejnověji pak J. Mabire, *Sturmbrigade Frankreich*, Nightigale Press, 2022), a který přes to, co zažil v SSSR, viděl pro Evropu větší nebezpečí v USA než v sovětských komunistech: „Amerika, tak dokonale židovská vlastní ještě 70% světového průmyslu. Žid se nebojí ničeho, má v rukou pokladnu a průmysl. Čeho se bát?“ Připomeňme si v této souvislosti, jako jeden z nesčetných historických paradoxů, ještě výrok generála de Gaulla z tiskovky r. 1959: „Bratrství mezi Francií a Německem je v souladu se smyslem dějin.“ A výrok Lavalův z roku 1944: „Za současného uspořádání světa je jen jediný způsob jak posílit oslabenou Evropu: Francouzsko-německá politika!“

GERMANIA. Podle mě mohla německá armáda napomoci tomu, abychom zůstali silní... Meč, to je samozřejmě síla, a síla je pořádek. Přísámbůh, dneska, kdy už nikde žádná síla není, nedá se taky udržet pořádek. Protože tohle říkám Francouzům, mohl bych jim taky povědět, že kdyby ještě existovala německá armáda, kdyby Německo bylo to, co kdysi, bez námahy by jim zůstalo Alžírsko, nepřišli by o Suezský průplav ani o Indochínu. Jenže oni zavedli nepořádek, rozvrátili strukturu, tak jako kdysi jiní rozvrátili Habsburky a po nich už se nic nenastolilo.

(Co říká Louis Ferdinand Céline Albertu Zbindenovi, Literární noviny č. 41/1994.)

Les Beaux Draps: „Trik ‚pronásledovaných‘ Židů, co jsou ‚mučedníky‘, nepřestane na pitomé árijské paroháče fungovat nikdy. Jsou to přitom tihle ‚mučedníci‘, kdo nás pronásleduje. Jsme jejich oběti.“

„Pěkná brynda“ (název kdysi kdosi přeložil i jako „Z ostudy kabát“, popř. „V pytli“) vyšla u Denoëla v únoru 1941 v prvním nákladu dvacet tisíc výtisků. Témata se opakují: nejdůležitější z nich je (biologizující) rasismus, hlavně ten protižidovský, pak kritika nešvarů průměrného moderního Francouze: frivolnost, pijáctví, pohodlnost až lenost, akceptování či přímo podléhání změkčilosti, jdoucí ruku v ruce se zbabělostí. Novinkou jsou kritické postřehy k de Gaullovi a hořké komentáře k červnové, Célinem ostatně dávno předvídané, zdrcující porážce a jejím důsledkům.

Mnoho nacionalů, obávajících se dříve o francouzskou integritu, až nyní, ve světle dějinného dění, svůj názor na Spolupráci přehodnotilo a přiznalo Célinovi jasnozřivost. Tento jejich náhlý zájem a obdiv přitom kontrastoval s nevalnou pozorností, kterou věnovali *Škole mrtvol*. Poté,

co se předpovědi naplnily, uvítal třetí pamflet všechn nově kolaboracionistický tisk s nadšením: *La Gerbe* Alphonsa de Châteaubrianta, *L'Appel* Pierra Constantiniho, *Au Piloni* s Paulem Richem, samozřejmě *Je suis partout*, který v půli března zveřejnil s Célinem obsáhlý rozhovor, zatímco Drieu La Rochelle v obnovené *Nouvelle Revue Française* hádá, že **ve středověku by z Céline byl zřejmě dominikán**, pes boží, kazatel, varující a upozorňující na vážné věci, přičemž aby ho na t r h u bylo slyšet, musí prostě volat, křičet, řvát. Drieu si však také všimá posledních stránek „Bryndy“, kde jsou uvedeny – a to je opravdu nové a v kontextu celé Célinovy tvorby ojedinělé – jeho „konstruktivní návrhy“! Nastínění nutných změn v hospodářství, v průmyslu i zemědělství, a zejména ve vzdělávání mládeže v duchu říšského „radost ze síly, síla z radosti“, včetně rasové výuky jakožto prostředku k záchraně bílé rasy. Proto prý také v konzervativně-klerikální Vichy pamflet stáhli, poznali se totiž v těch Francouzích, kteří si ani po vojenské katastrofě nejsou ochotni připustit jakoukoli pravdu zvenčí a nad nimiž Céline láme hůl, když jim navrhuje, ať si za ministra zdravotnictví nejlépe zvolí Sirup z horských bylinek, za ministra financí pana Nikoho apod. (Bylo to před Lavalovým návratem k moci.)

Ve dvačtyřicátém, rok po vyjití „Bryndy“, byly díky druhým vydáním „Maličkostí“ a „Školy“ v obsazené části Francie všechny tři Klaté pamflety v knihkupectvích opět dostupné a budily nemalý zájem. Takže když srpnové číslo amerického časopisu *Life* zveřejnilo reportáž o francouzské kolaboraci, je mezi politiky, vojáky, vzdělanci, umělci a spisovateli na seznamu také Céline. Na podzim je pak v gaullistickém vysílání „bíbisí“ vyhlášen za kolaboranta „oficiálně“. Jenže Célinův přístup ke Spolupráci se od předních „kolaboušských“ literátů (Brasillach, Rebatet, Drieu, Châteaubriant, Fabre-Luce, Coston, Luchaire, Chardonne atd.) dost liší. Má za to, že podstatné řekl právě už svými knížkami a drží se stranou – nevstoupí do žádné strany, skupiny ani instituce, v tisku moc nepublikuje a vystoupí-li z ústraní, pak jen za sebe – za Céline. S výjimkou jediného článku z února jednačtyřicátého, „Acte de foi“ (Akt víry), pro Châteaubriantův *La Gerbe*, zasílal redakcím otevřené listy, často protestující (proti zkrslením jeho názorů či škrtům v jeho textech; do nebe volající nepřítomností právě jeho knih na velké protižidovské výstavě apod.), vždy kritické (k nedostatečnosti protižidovských opatření, navrhol kupř., aby autor každého tiskového příspěvku, třeba i jen kuchařského receptu, prokázal nežidovský původ, a přetrvávajícímu filosemitismu intelektuálů), odpovídající a vysvětlující. Poskytl tisku všeho všudy tři původní rozhovory a další tři redaktoři sestavili na základě jinde tištěných výpovědí – a právě jejich skladba vzbudila autorovu nevoli a odpor. Ostře polemizoval přímo s Brasillachem, šéfredaktorem Všudybyla, když ho šifra Midas (sám Brasillach?) ještě v květnu 1939 obvinila ze zbabělosti za to, že „Maličkosti“ a „Školu“ nechal „jen tak“ stáhnout z prodeje. (Za svého druhu omluvu a vyrovnání se s Célinovými názory a uměním lze pokládat až Brasillachův článek ze září 1943 – tedy poté, co se sám s *Je suis partout* rozešel – v Combellově listu *Révolution Nationale*.) Kromě dopisů Céline sepsal a podepsal rovněž pět proslovů, či prohlášení, a tři předmluvy (mj. k „dějinám“ čtvrti Bezons). Dále podepsal (po bombardování Paříže) „Manifest francouzských intelektuálů proti anglickým zločinům“. Vedle Všudybyla a *La Gerbe* byly tyto příspěvky publikovány v listech a časopisech jako *Au Piloni*, *L'Appel* nebo *Emancipation Nationale*, *Paris-Midi*, *Révolution Nationale*, *Le Petit Parisien*, *Les Nouveaux Tempes*. Adresáty otevřených dopisů byly konkrétní novináři, redaktoři s výjimkou jediného z března 1942 v *Emancipation Nationale* adresovaného Jacquesovi Doriotovi („Mon cher Doriot“), vůdci Parti Populaire.

Céline si prý stěžoval na vyškrtnutí kritických doporučení, ačkoli redakce tvrdila, že v dopise nepozměnila ani čárku.

Účast na sjezdu Doriotovy strany („Když Židi zchudnou, Francie zbohatne“), kam Céline přišel – jak ukazuje fotografie – i se svou paní, je rovněž výjimkou. Jinak se účastnil menších setkání, např. schůzí Výboru pro výzkum židozedenářství při Institut d'étude des question juive nebo Cercle Européen, „evropského kroužku“, slavnostní večeře Asociace protižidovských novinářů, večírků v Německém institutu apod. Tam ho také potkával Ernst Jünger, jenž si v prosinci 1941 do deníku zapsal, jak byl Céline „překvapen tím, že nestřílíme, nevěšíme, nevyhlazujeme Židy ... překvapen tím, že někdo, kdo má bodák, jej nepoužívá“. Za krásný pobyt v Německu, kde byl „všude tak srdečně přijat“, vděčil Karlu Eptingovi, řediteli Německého institutu v Paříži.

Měl také dobré vztahy s několika příslušníky SS. Jeden z nich, Standartenführer Hermann Bickler, pro něhož byl Céline jedním „z nejpodivnějších, nejzajímavějších a také nejsympatičtějších lidí“, jaké ve Francii poznal, mu nakonec zajistil dánské vízum a zachránil ho tak před mstou ulice a egalitářů.

17. června 1944 Céline s manželkou Lucette Almansorovou a hrdinným kocourem Bébertem opustili Paříž. Směr sever. Odtamtud se vydali na dobrodružnou a drsnou cestu Německem v troskách: Baden-Baden, Sigmaringen, Berlín, „taktika totálního drcení na kaši a fosforového škvaření – v americké režii“, aby nakonec skončili v Dánsku, kde spisovatele uvěznil.

Hermann Bickler (druhý zleva)

A během soudních jednání byly Klaté pamflety také naposledy veřejně čteny, diskutovány, citovány, analyzovány a opovrhovány. Teď jsou už jen opovrhovány. Tu a tam se o nich mluví, ale jen málo lidí má možnost je číst. Célinova vdova respektovala mužovo přání: když v roce 1982 vyšly „Maličkosti“ nelegálně v italském překladu (nakladatelství Guanto), musely být staženy z prodeje (a jiný italský překlad z nakladatelství Aurora, šířený mimo běžnou distribuci, je, údajně, slabý). Ve Francii jsou k mání pouze vydání do roku 1945 za stále vyšší

ceny. Za německý (upravovaný) překlad „Maličkostí“ z roku 1943 (pod názvem *Die Judenverschwörung in Frankreich*, Židovské spiknutí ve Francii) si teď antikvariáty žádají okolo tisíce eur. Také protektorátní vydání *Školy mrtvol* je stále vzácnější a dražší.

Na závěr ještě zdůrazníme, že Klaté sice naplňují definici pamfletu jako protispolečenského spisku s hanlivým, urážlivým a kritickým obsahem, zároveň ji však i dalece přesahují. Stačí se jen začíst do úvodních stránek „Školy“, kde Ferdinand, „celý nesvůj a nevědoucí kudy kam“, potkává na tržišti svou „starou známou“ Sirénu. Tak začíná féerie: čarovné psaní...

...vemte si Francii, co jsem se jí jen navykládal, jak bude potom vypadat! a podívejte, jak se mnou zametla!... jak mě dorasovala! mě! jediného, kterej to viděl správně! A ty nejhorší, nejkastrofálnější idioti se teď bijou v prsa! A kokrhaj na hromadě hnoje, příšernej úpadek!

Louis-Ferdinand Céline, *Od zámku k zámku*, str. 267.